

ÁRSSKÝRSLA 2024

Heimili og skóli
Landssamtök foreldra

Aðalfundur Heimilis og skóla - landssamtaka foreldra haldinn 21. maí 2025 í þjónustumiðstöð Heimilis og skóla, Skeifunni 19, 108 Reykjavík.

Útgefandi: Heimili og skóli - landssamtök foreldra
Skeifunni 19, 4. hæð
108 Reykjavík

Ritstjórn: Sigurður Sigurðsson
Umbrot og hönnun: Guðbjörg Magnúsdóttir
Ábyrgðarmaður: Jóhann Gunnarsson

Heimili og skóli
Landssamtök foreldra

EFNISYFIRLIT

INNGANGUR 6

1. STJÓRN OG STARFSFÓLK HEIMILIS OG SKÓLA 7

1.1. Stjórn 7
1.2. Stjórnarfundir 7
1.3. Starfsfólk 7

2. STARFSEMI 7

2.1. Húsnæði 7
2.2. Samstarfssamningar 7

3. HELSTU VERKEFNI 8

3.1. Ráðgjöf og upplýsingar 8
3.1.1.Tölfræði 8
3.2. Þjónusta við skólasamfélagið 9
3.3. Fulltrúaráð og svæðasamtök 10
3.4. Foreldraverðlaun Heimilis og skóla 10
3.5. Starfskynning 12
3.6. Endurreisn foreldrastarfs 12
3.7. Dagur gegn einelti 12
3.8. Fræðslusamningar við sveitarfélög 13
3.9. Samtal við vettvang - ferð um landið 13

EFNISYFIRLIT

4. SAFT 13

4.1. Aðgerðaráætlun um örugga netnotkun 13
4.2. SAFT verkefnið á Íslandi 13
4.3. Framkvæmd verkefnisins 14
4.4. Fræðsluerindi 14
4.5. Vefsíður og samfélagsmiðlar 14
4.6. Alþjóðlegi netöryggisdagurinn 14
4.7. Ábendingahnappur 14
4.8. TUMI - tengslanet um miðlalæsi 14
4.9. Menntaflétta um stafræna borgaravitund 14
4.10. Ungmennaráð SAFT 14
4.11. Stafrænir foreldrafundir 15
4.12. Snjallvagninn - stafræn borgaravitund barna 15
4.13. Eldri kennir yngri - Jafningjafræðsla 15
15

5. ÚTGEFIÐ EFNI, DREIFING OG MIÐLAR 15

5.1. Foreldrasáttmáli, handbækur og bæklingar 15
5.2. Netsáttmáli 15
5.3. Læsissáttmáli 15
5.4. Tímarit Heimilis og skóla 15
5.5. Hlaðvarp Heimilis og skóla / SAFT 16
5.6. Heimasíða og samfélagsmiðlar 16

6. SAMSTARF INNANLANDS 16

6.1. Samantekt vinnuhópa og nefnda 16

7. ERLENT SAMSTARF 17

7.1. NOKO - Nordisk Komitté 17
7.2. NABO - Norrænt samstarf gegn einelti 17
7.3. Samstarfsverkefni - Pólland 18
7.4. Svipmyndir frá árinu 18

8. LOKAORÐ 20

VIÐAUKI: LÖG HEIMILIS OG SKÓLA - LANDSSAMTAKA FORELDRA 23

INNGANGUR

Tilgangur Heimilis og skóla – landssamtaka foreldra er að styrkja foreldra í uppeldishlutverki sínu og veita þeim stuðning og hvatningu til virkrar þátttöku í skólasamfélaginu á öllum skólastigum. Samtökin eru frjáls félagasamtök sem starfa óháð stjórnmálaflokkum og trúfélögum. Einstaklingar eru félagar í Heimili og skóla en einnig foreldrafélög, foreldraráð og skólaráð sem og leik-, grunn- og framhaldsskólar. Með stuðningi félagsmanna og mennta- og barnamálaráðuneyti hefur tekist að byggja upp þjónustu við skólasamfélagið, foreldra og félög þeirra á landsvísu.

Samtökin voru umsjónaraðili SAFT (samfélag, fjölskylda og tækni) sem er samstarfsverkefni um jákvæða og örugga net- og miðlanotkun barna og ungmenna á Íslandi. Verkefnið hefur verið styrkt af Evrópusambandinu og íslenskum stjórnvöldum en Árið 2023 var síðasta árið sem Heimili og skóli hafa umsjón með SAFT verkefninu en 1. janúar 2024 fór umsjón verkefnisins yfir til Fjölmiðlanefndar

Heimili og skóli eiga í víðtæku samstarfi við ýmsa aðila um uppeldi, forvarnir, velferð og menntun. Helstu verkefni samtakanna felast í útgáfu, ráðgjöf og fræðslu til foreldra, skóla og annarra sem vinna með börnum og ungmennum, ásamt því að vera málsvari foreldra á opinberum vettvangi og taka virkan þátt í samfélagslegri umræðu. Einnig er boðið upp á fræðslu fyrir nemendur um jákvæða miðlanotkun og netöryggi.

Helsta áhersla samtakanna árið 2024 var tvímælalaust verkefnið Endurreisn foreldrastarfs eftir kóvid ásamt Farsældarsáttmálaunum sem vakti mikla lukku meðal foreldra og skólafólks. Umtalað er að Farsældarsáttmálinn hafi lyft up mörgum skólasamfélögum til samstarfs, börnum til heilla.

Árið 2024 hófust stór verkefni hjá okkur í Heimili og skóla. Inngildin erlendra foreldra í íslenskt skólasamfélag í samstarfi við samtökin Móðurmál - samtök um tvítyngi og baráttunni gegn ofbeldi gegn og meðal barna sem bar hátt í íslensku samfélagi á haustmánuðum 2024

Þessi skýrsla nær yfir starfstímabilið janúar til og með desember 2024 og fjallar um helstu þætti í starfsemi samtakanna.

1. STJÓRN OG STARFSFÓLK HEIMILIS OG SKÓLA

1.1. STJÓRN

Á aðalfundi var kosið um fimm sæti í stjórn auk þess var varamaður kosinn í stjórn til eins árs samkvæmt lögum samtakanna. Jóhann Gunnarsson var kosinn formaður, Daníel Sigurður Eðvaldsson varamaður. Dagný Hróbjarsdóttir, frá Árborg, Rikey Jóna Eiriksdóttir frá Garðabæ, Þorvar Hafsteinsson frá Reykjavík öll Kosinn í stjórn.

Stjórn samtakanna skipa eftirfarandi:

Jóhann Gunnarsson, formaður - Akureyri
Þorvar Hafsteinsson, Ritari– Kópavogi
Ríkey Jóna Eiríksdóttir, Gjaldkeri - Garðabæ
Salka Hauksdóttir - Reykjavík
Daníel Sigurður Eðvaldsson - Akureyri
Héðinn Svarfdal Björnsson - Akureyri
Kristín Ólöf Grétarsdóttir - Foreldraráð Hafnarfjarðar - Hafnarfjörður
Dagný Hróbjartsdóttir-Árborg

1.2. STJÓRNARFUNDIR

Haldnir voru 8 stjórnarfundir á starfsárinu 2024.

1.3. STARFSFÓLK

Starfsfólk Heimilis og skóla hafa víðtæka reynslu og menntun í uppeldis- og menntunarfræði, kennslufræði, félagsráðgjöf, sálfræði, aðferðafræði, mannauðsstjórnun, alþjóðasamskiptum og verkefnastjórnun.

Starfsfólk samtakanna árið 2024 voru:

Sigurður Sigurðsson, framkvæmdastjóri
Dagbjört Harðardóttir, sérfræðingur
Sigurjón Már Fox Gunnarsson, sérfræðingur
Guðbjörg Magnúsdóttir, skrifstofustjóri
Eyrún Eva Haraldsdóttir, sérfræðingur (Lét af störfum í febrúar 2024)

2. STARFSEMI

2.1. HÚSNÆÐI

Samtökin fluttu í nýja þjónustumiðstöð á Skeifunni 19, 4. hæð árið 2023. Húsnæðið var leigt af Eik fasteignafélagi. Foreldrar og aðrir geta sótt ýmsa þjónustu, svo sem ráðgjöf, fræðsluefni og upplýsingar til samtakanna í þjónustumiðstöðina. Þar er einnig fundaraðstaða.

Boðið var uppá “skyndi skrifstofu” á Akureyri, hægt var að fá ráðgjöf, nálgast fræðsluefni, kynnast starfseminni Heimili og skóla.

2.2. SAMSTARFSSAMNINGAR

Samstarfssamningur til fimm ára við mennta- og menningarmálaráðuneytið var undirritaður í Norðlingaskóla 3. febrúar 2020 og gildir frá 1. janúar 2020 til 31. desember 2024. Samningurinn felur í sér fjárframlag til að efla samstarf heimila og skóla í landinu sem og að sinna ákveðnum verkefnum sem tilgreind eru í samningi. Samningurinn er mjög mikilvæg stoð til að tryggja rekstur samtakanna og öflugt samstarf við menntayfirvöld í landinu. Samningur til lengri tíma stuðlar að stöðugleika í rekstri og öflugra og skilvirkara starfi samtakanna.

Skyndi skrifstofa

Hvar: Amtsbókasafnið Akureyri
Hvenær: Þriðjudaginn 15. okt
Klukkan: 12:00-14:00

Verið öll velkomin

Heimili og skóli
Landssamtök foreldra

3. HELSTU VERKEFNI

3.1. RÁÐGJÖF OG UPPLÝSINGAR

Leitað er til þjónustumiðstöðvar Heimilis og skóla eftir upplýsingum, ráðgjöf og stuðningi af foreldrum, skólastjórnendum, kennurum og öðrum hagaðilum skólamála. Fjölmiðlar leita einnig talsvert til samtakanna um ýmis mál er koma að foreldrastarfi, skólamálum og almennri velferð barna.

Heimili og skóli bjóða upp á fjölbreytta fræðslu fyrir börn, foreldra og starfsfólk skóla og var talsverð eftirspurn eftir þeirri þjónustu á árinu 2022. Í ljósi aðstæðna undanfarin ár þá hefur verið aukið við framboð hvað varðar rafræn erindi, kynningar og fræðslumyndbönd og hefur það tekist vel og þar með aukið aðgengi ólíkra hópa að þjónustu okkar. Starfsfólk samtakanna hefur verið skapandi við að finna nýjar lausnir, leiðir og efni til að koma til móts við félagsmenn og aðra hagaðila og hefur því verið vel tekið.

3.1.1. TÖLFRÆÐI

Haldið er utan um ráðgjöf Heimilis og skóla með ráðgjafarforriti frá Lausn hugbúnaði. Þar eru einkum skráð símtöl en einnig önnur ráðgjöf s.s. með tölvupósti og samfélagsmiðlum.

Þegar eðli fyrirspurna er tekið saman er langoftast haft samband til að fá upplýsingar (74%) en því næst koma athugasemdir vegna skólasamfélags (18%). Svo kemur beiðni um styrk eða kynningu (3%) og fyrirspurnir um félagatal eða reikninga (3%), sjá mynd 1.

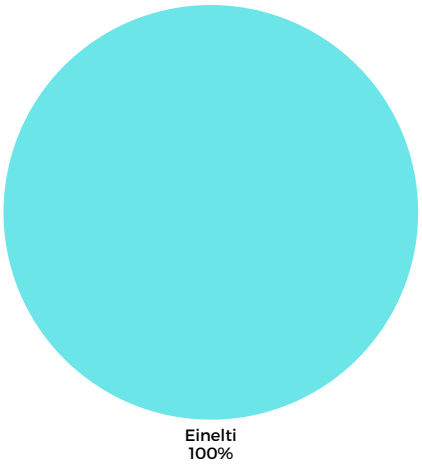
Ráðgjöfin árið 2024 fór langoftast fram í gegnum síma (93,3%). Oftast er hringt í tengslum við grunnskólastigið og því næst kemur leikskólastigið og loks framhaldsskólinn. Þegar kemur að námi er oftast hringt vegna vinnuaðstæðna nemenda (37%) og fyrirspurnir um lög eða reglugerðir (27%). Svo koma flokkarnir kennsla (9%) og samskipti við sveitafélögin (18%)

Þegar kemur að líðan nemenda er oftast hringt vegna eineltis (41%) og því næst vegna velferð nemenda (12,8%) og félagsleg einangrun (12,8%). Þar á eftir kemur kvíði (10,3%) og nemendavernd (10,3%). Aðrir þættir eru rúmlega 12,8% sem eru hegðun, ADHD, sorg og þunglyndi. Oft skarast flokkunin þar sem sama mál getur fallið undir nokkra flokka. (sjá mynd 1)

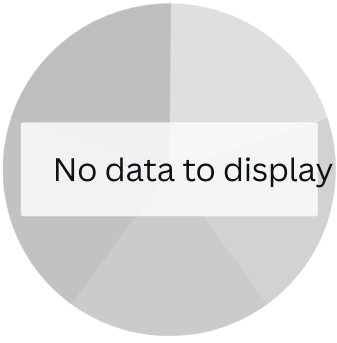
Þegar ráðgjöfin tengdist skólanum var oftast rætt um samskipti (58,3%) og aðbúnað, öryggi og umhverfi (25%). Þar á eftir komu persónuvernd (8,3%) og frímínútur (8,3%).

Yfirleitt eru það foreldrar eða foreldrafélög sem leita ráðgjafar (81,3%). Því næst koma aðilar úr skólasamfélaginu en aukning hefur verið á að kennarar og skólastjórnendur leiti til samtakana og voru tæplega 9,3% af þeim sem leituðu til samtakana árið 2023., Samstarfsaðilar voru 6,3% og aðrir voru 6,2% (Sjá mynd 2.)

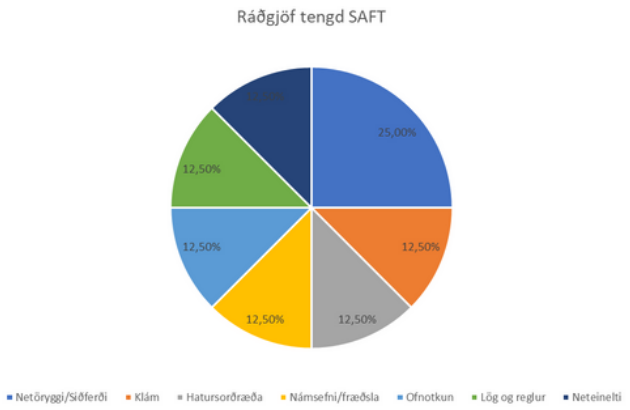
Foreldrafélög og foreldrasamtök spurðu oftast um réttindi og skyldur (18,2%) og óskuðu eftir ráðgjöf og handleiðslu með skipulag (45,5%). Í 27,2% tilvika var óskað eftir fræðslu/fyrirlestrum og síðan spurt um aðkomu að stjórnsýslu (9,1%)".

MYND 1. - ÞEGAR HRINGT ER VEGNA LÍÐAN NEMENDA

MYND 2. - HVERJIR HRINGJA

MYND 3. - RÁÐGJÖF TENGD NETÖRYGGI

Hluti ráðgjafarinnar tengist netnotkun og fellur undir SAFT verkefnið: Samfélag, fjölskylda og tækni. Tegund ráðgjafar skiptist nokkuð jafnt yfir viðfangasefni. Oftast var hringt vegna netöryggi/siðferði (25%) en einnig var hringt vegna neteineltis, hatursorðræðu, ósk um námsefni, ofnotkun, lög og reglu, netöryggi og kláms svo dæmi séu tekin. Sjá mynd 3.

3.2. ÞJÓNUSTA VIÐ SKÓLASAMFÉLAGIÐ

Styðjandi gagnkvæmt samstarf heimila og skóla er gríðarlega mikilvægt og hefur fjölþætt jákvæð áhrif á nám og velferð barna og unglinga. Árin 2020-21 reyndi sannarlega á alla þætti þjóðfélagsins og upplýsingaflæði milli heimila og skóla var gríðarlega mikilvægt í fordæmalausum og krefjandi aðstæðum. Heimsfaraldur hafði einnig áhrif í upphafi árs 2022 en svo fór starfið að fara í samt far á ný. Þrátt fyrir erfiðar áskoranir þá var þetta líka tækifæri til nýsköpunar og endurskoðunar á fyrri leiðum í samskiptum og upplýsingagjöf á milli heimila og skóla. Það hefur verið veruleg áskorun í ljósi aðstæðna fyrir foreldra að sinna foreldra- og bekkjarstarfi. Það mátti sjá að eftir rúmlega tveggja ára heimsfaraldur hefur foreldrastarf verulega látið á sjá enda aðgengi foreldra að skólum lengi vel lítið sem ekkert og því verulega dregið úr virkni foreldrastarfs. Það er mikilvægt að allir hagaðilar eru meðvitaðir og hafi þekkingu á þeim jákvæðu áhrifum sem öflugt foreldrastarf leiðir af sér.
Heimili og skóli hafa sinnt hlutverki sínu vel á þessum sérkennilegu tímum og tekið virkan þátt og sýnt frumkvæði í öllu samstarfi og samtali með menntayfirvöldum, öðrum hagaðilum sem og í fjölmiðlum með greinaskrifum og viðtölum. Fundað er reglulega með fjölbreyttum samráðshópum um skólahald og velferð barna og ungmenna, markviss upplýsingagjöf og samtal við fulltrúa foreldra og aðra hagsmunaaðila.

Starfsmenn og stjórn Heimilis og skóla sitja í fjölda samstarfshópa bæði hérlendis og erlendis auk vinnuhópa á vegum stjórnvalda. Á árinu 2023 vorum við í virku samstarfi og með setu í á annan tug samstarfs- og vinnuhópum hérlendis sem erlendis. Hlutverk og tengslanet Heimilis og skóla liggur víða sem er mikilvægt og á það bæði við um foreldastarf sem og netöryggismál tengt SAFT verkefnum.

Ljóst er að hlutverk samtaka líkt og Heimili og skóla hefur sjaldan verið mikilvægara en nú á tímum og það liggja tækifæri við að stuðla enn frekar að farsæld barna og ungmenna með virku samstarfi heimila og skóla. Það var í lok árs 2022 sem unnið var að drögum að viðaukasamning við mennta- og barnamálaráðuneytið með það að markmiði að endurreisa foreldrastarf um allt land í þágu farsældar barna. Gengið var frá viðamiklum samningi vegna þess verkefnis í upphafi árs 2023. Lesa má betur um framvindu þess verkefnis í sér skýslu sem var gefin út árið 2024

Samtökin bjóða upp á fræðslu, fyrirlestra og námsefni fyrir leik-, grunn- og framhaldsskóla og má í raun segja að stærsti hluti starfsins sé í eðli sínu forvarnafræðsla. Boðið er m.a. upp á fræðslu um: foreldrastarf, bekkjarstarf, leiðir foreldra til áhrifa, foreldrasáttmála, læsissáttmála, einelti og vináttufærni og fjölbreytt námskeið/fræðslu s.s. fyrir bekkjarfulltrúa, stjórnir foreldrafélaga. Einnig eru samtökin með fjölþætt netöryggisnámskeið um örugga og bætta netnotkun barna og unglinga fyrir börn og foreldra ásamt fræðslu í samstarfi við sérfræðinga um brýn málefni hvers tíma.

Samtökin fóru víða um land með fundi fyrir foreldra, börn og starfsfólk í skólakerfinu sem vöktu mikla lukku. Jafnframt var lögð áhersla á að fundum yrði streymt þannig að sem flestir gætu notið þeirra. Á fræðslufundunum árið 2024 náðum við til yfir 4000 foreldra,

Eitt meginmarkmið Heimili og skóli er að efla og styrkja foreldra til þátttöku í foreldrasamstarfi, aðkomu að stefnumótun í skólastarfi. Efla og koma á fót svæðasamtökum foreldrafélaga til að auka samstarf og upplýsingaflæði.

Markmið þessa grasrótarstarfs er að styðja við starf skóla- og foreldraráða og foreldrafélaga, koma á tengslum milli landshluta og skapa foreldrum þannig breiðan samstarfsvettvang og virkja þau til áhrifa í skólastarfi.

Árlega er uppfærður hjá samtökunum netfangalisti/tengslanet þar sem finna má meðal annars fulltrúa í foreldraráðum, skólaráðum og foreldrafélögum í skólum landsins sem og annarra hagaðila.

3.3. FULLTRÚARÁÐ OG SVÆÐASAMTÖK

Fulltrúaráð Heimilis og skóla er skipað fulltrúum frá svæðasamtökum foreldra af öllu landinu. Svæðasamtök foreldra sem eru aðilar að samtökunum tilnefna fulltrúa til setu í fulltrúaráði samtakanna. Fulltrúi Foreldraráðs Hafnarfjarðar, Kristín Ólöf Grétarsdóttir, er nú fulltrúi fulltrúaráðs í stjórn.

Svæðasamtök foreldra starfa víða um land en það starf þarf að styrkja frekar og verður lagst í að stofna svæðasamtök allt í kringum landið. Svæðasamtökin eru samstarfsvettvangur foreldraráða og foreldrafélaga um allt land og mikilvægur vettvangur fyrir foreldrastarf og um leið styðjandi við skólastarf. Mikilvægt er að foreldrar hafi þennan vettvang til að miðla og vekja athygli á því sem betur má fara og bætt getur líðan barna og námsárangur en einnig til að styrkja gott foreldrastarf um allt land.

Stóran hluta ársins 2024 fór að aðstoða foreldra í Árborg að endurvekja svæðissamtök foreldra í bæjarfélaginu, Samborg.

Samfok, svæðissamtök foreldra í Reykjavík lenti í miklum vandræðum en árið 2024 unnum við í góðu samstarfi við Reykjavíkurborg að koma í veg fyrir að þessi mikilvægu samtök færu í gröfina. Þetta ferli er enn í gangi en við förum að sjá fyrir endann á því í lok 2025.

3.4. FORELDRAVERÐLAUN HEIMILIS OG SKÓLA

Foreldraverðlaun Heimilis og skóla voru afhent í 29. sinn við hátíðlega athöfn í Safnahúsinu við Hverfisgötu 29. maí 2024.

Brekkuskóli á Akureyri og Öldutúnsskóla í Hafnarfirði hlutu verðlaunin að þessu sinni. Verkefnin stuðla að góðri og náinni samvinnu milli heimili og skóla, eru í takt við Farsældarsáttmála Heimilis og skóla ásamt því að ríma námkvæmlega við það sem Heimili og skóli standa fyrir. Verkefnin eiga það sameiginlegt að bjóða foreldrum til samstarfs.

Dugnaðarforkur Heimilis og skóla árið 2024 voru hjónin An Katrien Patricia M. Lecluyse og Leopold Juliaan V. Broers. Hjónin hafa staðið sig frábærlega í því að efla foreldratengsl á leikskóla barna sinna og vinna mikilvægt starf í því að hafa samstarf Heimilis og skóla sem allra best. Þau hafa rétt út hjálparhönd til erlendra foreldra á leikskólanum og eru alltaf boðin og búin til þess að aðstoða, veita upplýsingar og stuðning ásamt því að byggja tengsl við bæði börn og foreldra.

Við óskum vinningshöfum innilega til hamingju og þökkum kærlega þeirra starf í þágu skólasamfélagsins. Mikilvægt er að vekja athygli á því sem vel er gert í okkar samfélagi og ekki hvað síst nú þegar við þurfum að fást við ýmsar áskoranir. Saman áorkum við miklu meiru en sundruð og Foreldraverðlaunin minna okkur á hverju samtakamátturinn fær skilað.

Í dómnefnd árið 2024 sátu:

Jóhann Gunnarsson, formaður dómnefndar, Heimili og skóli
Mjöll Matthíasdóttir, Kennarasamband Íslands
Guðni R. Björnsson, forvarnaráðgjafi, Funi
Ingibjörg Guðmundsdóttir, Embætti landlæknis
Sigríður Arndís Jóhannsdóttir, hverfamiðstöð Miðborgar og Hlíða
Guðni Olgeirsson, fulltrúi Barna og menntamálaráðuneytis
Soffía Pálsdóttir, Reykjavíkurborg fulltrúi skóla og frístundasviðs

Samtökin þakka dómnefnd vel unnin störf.

Einnig þökkum við IKEA fyrir að styðja við Foreldraverðlaunin árið 2024.

AN KATRIEN OG PATRICIA M. LECLUYSE, DUGNAÐARFORKAR HEIMILIS OG SKÓLA 2024

FULLTRÚAR BREKKUSKÓLA Á AKUREYRI OG ÖLDUTÚNSSKÓLA Í HAFNARFIRÐI HLUTU FORELDRAVERÐLAUNIN HEIMILI OG SKÓLA 2024

FRÁ FORELDRAVERÐLAUNUM 2024

3.5. STARFSKYNNING

Heimili og skóli hafa í gegnum tíðina tekið á móti háskólanemum í starfskynningu og komu nemar í uppeldis- og menntunarfræði í heimsókn á skrifstofuna og fengu kynningu á samtökunum. Ásamt þeim komu einnig erlendir hópar í heimsókn.

3.6. ENDURREISN FORELDRASTARFS

Heimili og skóli fengu fjárhagslegan stuðning frá mennta- og barnamálaráðuneyti til þess að efla foreldrastarf og styðja innleiðingu laga um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna.
Markmið verkefnisins er að stuðla að endurreisn og eflingu foreldrastarfs um land allt á leik- grunn- og framhaldsskólastigi með því að virkja foreldra, veita þeim stuðning ásamt því að gefa þeim hlutverk og verkfæri til þess að vera virkir þátttakendur í öflugu samstarfi við skóla, aðra foreldra og sveitarfélögin.
Við fórum um allt land til að efla foreldraandan og árið 2024 hittum við yfir 4000 foreldra. Viðbrögðin hafa verið mjög jákvæð frá þátttakendum og hafa kennarar komið að orði að þetta verkefni hafi stórbætt bekkjaranda þar sem mikið var um erfið samskipti.

3.7. DAGUR GEGN EINELTI

VERÐLAUNAHAFI HVATNINGARVERÐLAUNA Á DEGI GEGN EINELTI 2024, FREYJA RÓS HARALDSDÓTTIR ÁSAMT FJÖLSKYLDU SINNI.

Dagur gegn einelti var 8. nóvember, en hann var haldinn hátíðlegur í fyrsta skipti hér á landi 8. nóvember árið 2011 og hefur síðan verið haldinn fyrsta virka dag kringum þá dagsetningu. Markmiðið með Degi gegn gegn einelti er m.a. að efna til umræðu, fræðslu og viðburða til að vinna gegn einelti, hvetja til jákvæðra samskipta og efla vináttu. Heimili og skóli hafa umsjón með dagskrá Dags gegn einelti í samstarfi við Menntamálastofnun.

Hefð er fyrir því að á þessum degi séu veitt hvatningarverðlaun, einstaklingi eða verkefni sem hefur að markmiði að vinna gegn einelti og styðja við jákvæð samskipti. Skólar og foreldrafélög eru einnig hvött til að standa fyrir verkefnum eða gera eitthvað táknrænt sem hvetur til jákvæðra samskipta.

Ásmundur Einar Daðason mennta- og barnamálaráðherra veittu hvatningarverðlaun á Degi gegn einelti við hátíðlega athöfn í Tækniskólanum í Sjómannaskólanum þann 8. nóvember. Fagráð gegn einelti hjá Menntamálastofnun valdi verðlaunahafa úr innsendum tilnefningum og fyrir valinu varð Freyja Rós Haraldsdóttir, kennari, jafnréttisfulltrúi og gæðastjóri hjá Menntaskólanum við Laugarvatn. Það sem vakti sérstaklega athygli fagráðs er vinnan sem hún hefur unni á degi gegn einelti en þá hefur hún haldið utan um metnaðarfulla dagskrá og má þar t.d nefna dagskrá sem nefnist slúður er klúður og var tilgangur þeirra málstofu að styðja við góðann skólaanda sem byggð á trausti og góðum samskiptum þar sem baktal og slúður geti verið særandi og haft slæm áhrif á allt og alla. Jafnframt var rætt hvernig hægt er að standa saman svo að einelti, ofbeldi og áreiti eigi sér ekki stað
Sigurður Sigurðsson formaður Heimilis og skóla og Sigrún Garcia Thorarensen formaður fagráðs gegn einelti ávörpuðu samkomuna auk Ásmundi Einari Daðasyni mennta- og barnamálaráðherra. Einnig tók verðlaunahafi til máls.
Ali Mukhtar Ahemd nemandi frá íslenskubraut var með erindi og Nafnlausa Tríóið var með tónlistaratriði, Sigrún Ólafsdóttir, Stefán Erlendur ‘ivarsson og Helga LIlja Eyþórsdóttir. Að lokinni athöfn var boðið upp á léttar veitingar.

3.8. FRÆÐSLUSAMNINGAR VIÐ SVEITARFÉLÖG

Það er markmið Heimili og skóla að koma á fleiri fræðslusamningum á við sveitarfélög en það tryggir ákveðinn jöfnuð á þjónustu við foreldra, nemendur innan hvers sveitarfélags. Samningur Heimilis og skóla, Fjarðabyggðar og Fjarðaforeldra er þess efnis að fagaðilar frá Heimili og skóla koma árlega með fræðslu til skólasamfélagsins í Fjarðabyggð. Áherslan er fyrst í stað lögð á netöryggisfræðslu, þ.e. jákvæða og örugga netnotkun barna og unglinga ásamt fræðslu til bekkjarfulltrúa og foreldrafélaga í leik- og grunnskólum sveitarfélagsins. Það er markmið þessara samninga að efla og styrkja börn, ýta undir að þau blómstri í og utan skóla á fjölbreyttan hátt. Til þess að ná því markmiði er samstarfið og samheldnin mikilvæg, að allir gangi í takt, að heilbrigð og hvetjandi samræða eigi sér stað og nægt svigrúm sé fyrir gleði og umburðarlyndi. Samstarfið svið sveitafélögin 2024 fóru að mestu leiti í gegn um Samband íslenskra sveitafélaga.

3.9. INNGILDIN ERLENDAR FORELDRA Í ÍSLENSKT SKÓLASAMFÉLAG

Árið 2024 héldu Heimili og skóli, í samstarfi við samtökin Móðurmál tvo fundi til að efla foreldra sem ekki tala íslensku að móðurmáli í hlutverki sínu sem foreldrar. Fundirnir voru haldnir í Reykjavík og Kópavogi þar sem samtökin pöntuðu túlka fyrir gesti þannig við gátum verið viss um að skilaboðin kæmust til skila til allra. Góð mæting var á fundunum. Áætlað er að þetta verkefni haldi áfram árið 2025 með fundi fyrir utan höfuðborgarsvæðið

3.10 BARÁTTAN GEGN OFBELDI GEGN OG MEÐAL BARNA.

Á haustmánuðum varð mikil áhersla í samfélaginu, vegna atburðanna á Menningarnótt 2024, á baráttuna gegn ofbeldi barna. Mennta- og barnamálaráðuneytið skipaði stóran starfshóp með það markmiði að keyra af stað fjölda aðgerða gegn ofbeldi barna. Fulltrúar Heimilis og skóla hafa verið virkir þátttakendur í starfshópnum allt frá upphafi og komið að verkefnum sem snertir foreldra og foreldrasamstarf. Sigurður Sigurðsson framkvæmdarstjóri hélt erindi á rafrænum foreldrafundi um hvernig foreldrar geta unnið saman gegn ofbeldi. Erindinu var streymt 7500 sinnum eftir fundinn og yfir 1200 manns horfði á það í beinni útsendingu.

4. SAFT/NETÖRYGGI

4.1. AÐGERÐARÁÆTLUN UM ÖRUGGA NETNOTKUN

Frá árinu 1999 rak Evrópusambandið aðgerðaáætlun um örugga netnotkun sem kallaðist Safer Internet Action Plan, þeirri áætlun lauk árið 2014. Verkefnin voru færð yfir á nýja samgönguáætlun ESB (CEF – Connecting Europe Facility) sem var í gildi frá 2014-2021, undir formerkjunum Better Internet. Markmið áætlunarinnar var að stuðla að öruggri notkun nets og annarra nýmiðla meðal barna og unglinga, m.a. með því að vinna gegn ólöglegu og óæskilegu efni og stuðla að vitundarvakningu um örugga netnotkun í samfélaginu.

Áætluninni er skipt í fjórar meginaðgerðir:

- Vernd barna gegn ólöglegu eða meiðandi efni á netinu
- Aðgerðir gegn óæskilegu og meiðandi efni á netinu
- Hvatningu til öruggara netumhverfis
- Vakningarátak um jákvæða og örugga netnotkun

Innan áætlunarinnar hafa verið sett af stað verkefni í 31 Evrópulandi. Verkefnin eru hluti af evrópsku samstarfsneti sem kallast INSAFE (www.saferinternet.org og www.betterinternetforkids.eu) og er samhæft af evrópska skólanetinu European Schoolnet (www.eun.org).

4.2. SAFT VERKEFNIÐ Á ÍSLANDI

Heimili og skóli – landssamtök foreldra, ráku vakningarátak um örugga netnotkun á árin 2004-2024. Verkefnið hefur frá upphafi gengið undir nafninu Samfélag, fjölskylda og tækni, skammstafað SAFT. Í byrjun árs 2024 fluttist Saft yfir til fjölmiðlanefndar.

Markmið SAFT er að reka vakningarátak um örugga og jákvæða notkun nets og annarra nýmiðla meðal barna og unglinga, foreldra, kennara, upplýsingatækniiðnaðar, fjölmiðla og stjórnvalda. Viðfangsefni verkefnisins snúa að því að fræða og styðja börn og foreldra í að njóta netsins og nýrra miðla á jákvæðan og öruggan hátt.

Þrátt fyrir að umsjón SAFT verkefnisins hafi verið færð yfir til Fjölmiðlanefndar hefur eftirspurn eftir netöryggisfræðslu Heimilis og skóla fyrir börn og foreldra ekki minkað. Síður en svo. Sérfræðingar og framkvæmdarstjóri Heimilis og skóla fóru um allt land með fræðsluna árið 2024

4.3. FRAMKVÆMD VERKEFNIS

Heimili og skóli landssamtök foreldra voru með starfsmann í fullu starfi við að sinna rekstri verkefnisins. Sigurður Sigurðsson, framkvæmdarstjóri tók við skyldum hans, og aðstoðaði Fjölmiðlanefnd við að taka við framkvæmd SAFT verkefnisins

4.4. FRÆÐSLUERINDI

Fjölmörg fræðsluerindi voru haldin á árinu um land allt fyrir nemendur, foreldra, kennara og annað fagfólk. Boðið var upp á erindi fyrir leik-, grunn- og framhaldsskóla. Mikil eftirspurn var af vettvangi af allskonar fræðsluerindum og var netöryggusfræðsla stór partur af þeim. Fjöldi erinda og fræðsla fór vel yfir 60 á árinu og var haustið þétt bókað í netöyggsfræðlau fræðslu víða um land og þörfin mikil fyrir frekari fræðslu fyrir foreldra, nemendur og starfsfólk skóla.

4.5. TUMI - TENGSLANET UM MIÐLALÆSI

Heimili og skóli var virkur þátttakandi í TUMA tengslanetinu en það er samstarfsvettvangur fjölmargra aðila um eflingu miðlalæsis í íslensku samfélagi. Stór hluti samstarfsins fór í að undirbúa miðlalæsisvikuna sem var haldin árið 2024.

4.6. SNJALLVAGNINN - STAFRÆN BORGARAVITUND BARNA

Á árinu var unnið í samstarfi við önnur Norðurlönd, Insight og Huawei var farið í þýðingu og aðlögun af Belgísku kennsluefni (SmartBus) þar sem markmiðið er að efla stafræna borgaravitund nemenda á unglingastigi. Í aðdraganda verkefnisins stóðu Norðurlöndin fyrir könnun meðal nemenda á unglingastigi, en niðurstöður könnunar sem voru birtar snemma árs 2021 og 2023, voru notaðar til að móta efnistök fræðslunnar. Árið 2024 veitti Heimili og skóli áframhaldandi ráðgjöf tengdum efnistökum verkefnisins

4.7. ELDRI KENNIR YNGRI - JAFNINGJAFRÆÐSLA

Samtök sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu (SSH) og Heimili og skóli /SAFT taka höndum saman um að efla jafningjafræðslu um jákvæða og ábyrga netnotkun meðal grunnskólanema árið 2022. Leitað var til Grunnskóla Seltjarnarness til að vera með okkur í þessu tilraunaverkefni. Samstarfið gekk mjög vel og í vormánuðum fóru sérfræðingar SAFT vikulegar heimsóknir til að fræða unglinga í skólanum um jákvæða og ábyrga netnotkun og hjálpa þeim að setja upp kynningar fyrir miðstigsnemendur skólans. Verkefnið var unnið í nánu samstarfi við kennara og skólastjórnendur. Verkefninu er nú lokið en Grunnskóli Seltjarnarness hefur haldið áfram með þróun verkefnisins

Verkefnið gekk vonum framar og hefur Grunnskóli Seltjarnarness framkvæmt verkefnið aftur á eigin vegum og verður það vonandi fastur liður í starfi skólans. Markmiðið í framhaldinu að gefa út leiðbeiningar fyrir skóla sem eru áhugasamir um að taka upp verkefnið. Stefnt er á að kynna þetta verkefni fyrir stærri sveitafélögunum skólaárið 2025-2026 til stærri sveitafélaga í samstarfi við kennara Grunnskólans á Seltjarnarnesi.

5. ÚTGEFIÐ EFNI, DREIFING OG VEFSÍÐA

5.1.FARSÆLDARSÁTTMÁLI, HANDBÆKUR OG BÆKLINGAR

Farsældarsáttmálinn er vinsælt og sniðugt verkfæri til að stuðla að umræðum foreldra og samtakamætti þeirra. Á heimasíðu samtakanna eru kynningarglærur fyrir Farsældarsáttmálans sem auðvelda fulltrúum foreldra kynningu og fyrirlögn sáttmálans.

Farsældarsældarsáttmálinn tók við hlutverki foreldrasáttmálans sem var nýttur hjá okkur í Heimili og skóla í meira en áratug. Ákveðið var að aðstoða foreldra til að leggja Farsældarsáttmálann fyrir í sínu skólasamfélagi þeim að kostnaðarlausu. Það fyrirkomulag heppnaðist mjög vel og erum við þakklátt fyrir 15 milljóna aukaframlag frá Mennta- og barnamálaráðuneytinu til að gera þessa innleiðingu að veruleika. Rúmlega 4000 foreldrar tóku þátt í vinnustofu Farsældarsáttmálans árið 2024.

5.4. TÍMARIT HEIMILIS OG SKÓLA

Árið 2022 var ákveðið að hætta að gefa út tímarit samtakanna í pappírsformi en þess í stað að gefa út veftímarit sem væri lifandi. Veftímaritið var opnað formlega í 30 ára afmælisveislu Heimilis og skóla. Veftímaritið fékk nafnið Farsælir foreldrar – Veftímarit Heimilis og skóla. Slóðin á veftímaritið er https://www. farsaelir.is

5.5. HLAÐVARP HEIMILIS OG SKÓLA

Farið var af stað með hlaðvarp til að auka þjónustu Heimilis og skóla enn frekar við að miðla fræðslu og málefnum líðandi stundar. Viðtökurnar hafa verið mjög góðar og fjölmargir aðilar sem vinna að velferð barna og ungmenna með einum eða öðrum hætti hafa komið og miðlað þekkingu sinni og viðhorfum. Hlaðvarpið er öflugur miðill og gefur okkur fjölmörg tækifæri til að nálgast betur þá sem sækja þjónustu okkar sem og að miðla þekkingu sérfræðinga á ólíkum málefnum. Árið 2025 voru gefnir út fimm þættir af hlaðvarpinu.

5.6. HEIMASÍÐA OG SAMFÉLAGSMIÐLAR

Á heimasíðu samtakanna, http://heimiliogskoli.is, er að finna upplýsingar um hlutverk og skyldur foreldra, réttindi og annað efni sem tengist foreldrasamstarfi. Heimili og skóli eru með Facebook-síðu sem opnuð var haustið 2009 og Youtube-rás. Samtökin hafa nú 6.073 fylgjendur á Facebook.

SAFT er með eigin síðu, http://saft.is og aðgang að helstu samfélagsmiðlum s.s. Facebook og Youtube. Auk þessa sjáum við um Facebook-síðurnar neteinelti.is og Ekkert hatur – orðum fylgir ábyrgð.

6. SAMSTARF INNANLANDS

Heimili og skóli – landssamtök foreldra voru í samstarfi við ýmsa aðila á starfsárinu, fulltrúar samtakanna áttu sæti í fjölmörgum nefndum og vinnuhópum og komu að fjölbreyttum verkefnum. Sum eru í eðli sínu forvarnaverkefni en önnur lúta að hagsmunamálum foreldra og barna sem og samstarfi heimila og skóla.

6.1. SAMANTEKT VINNUHÓPA OG NEFNDA

Fulltrúar frá Heimili og skóla eru í eftirfarandi samstarfshópum, verkefnum og nefndum.

- Samráðshópur mennta- og barnamálaráðherra með helstu lykilaðilum á leik- og grunnskólastigi.
- Aðgerðarhópur gegn ofbeldi meðal og að börnum.
- Barnaréttarvaktin með lykilsamtökum sem berjast fyrir réttindum barna.
- Velferðarvaktin. Félags- og vinnumarkaðsráðuneytið.
- Náum áttum er fræðslu- og forvarnahópur sem skipuleggur mánaðarlega morgunverðarfundi um ýmis mál er varða forvarnir og velferð.
- SAMAN-hópurinn vinnur að forvörnum í tengslum við atburði þar sem líklegt er að aukning verði á neyslu vímuefna meðal ungmenna og sendir jákvæð og uppbyggjandi skilaboð til foreldra.
- TUMI tengslanet um upplýsinga- og miðlalæsi á Íslandi. Hlutverk tengslanetsins er að auðvelda upplýsingaskipti milli þeirra aðila sem vinna að upplýsinga- og miðlalæsi á Íslandi og greiða fyrir samstarfi meðlima.
- Forvarnardagurinn 2024. Dagurinn var haldinn í fyrsta sinn árið 2006 og hefur síðan þá verið haldinn á hverju ári í október. Heimili og skóli er með fulltrúa í hóp þeirra sem að deginum standa en það eru: Embætti landlæknis í samstarfi við embætti forseta Íslands, Reykjavíkurborg, Íþrótta- og Ólympíusamband Íslands, Skátana, Ungmennafélag Íslands, Rannsóknir og greiningu, Samband íslenskra sveitarfélaga, Samstarf félagasamtaka í forvörnum, Samfés og Heimili og skóla.
- Heimili og skóli taka þátt í alþjóðlega verkefninu Göngum í skólann. Samstarfsaðilar verkefnisins eru: Embætti landlæknis, Heimili og skóli, Umferðarstofa, Ríkislögreglustjóri, mennta- og menningarmálaráðuneyti, Slysavarnafélagið Landsbjörg og Íþrótta- og ólympíusamband Íslands.
- Heimili og skóli eiga aðild að Röddum, samtökum um vandaðan upplestur og framsögn, sem stofnuð voru til að skipuleggja Stóru upplestrarkeppnina í 7. bekk og/eða önnur verkefni sem þjóna sömu markmiðum.
- Dagur leikskólans. Samstarfsverkefni Félags leikskólakennara, Félags stjórnenda leikskóla, mennta- og menningarmálaráðuneytis, Sambands íslenskra sveitarfélaga og Heimilis og skóla – landssamtaka foreldra.
- RANNUM – rannsóknarstofa í upplýsingatækni og miðlun.
- Dómnefnd í smásagnasamkeppni KÍ og Heimilis og skóla.

.

- Heimili og skóli eiga víðtækt samstarf við þriðja geirann og eru hluti af Almannaheill – samtökum þriðja geirans.
- Starfshópur um endurskoðun 16. kafla aðalnámskrár grunnskóla. Mennta- og barnamálaráðuneyti.
- Samráðshópur helstu hagsmunaaðila um framkvæmd og fyrirkomulag nýs matsferils. Menntamálstofnun.
- Forvarnar og geðræktarhópur SSH – Samtök sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu.

7. ERLENT SAMSTARF

7.1. NOKO - NORDISK KOMITTÉ

Heimili og skóli eru í norrænu samstarfi NOKO, Nordisk Komitté, með foreldrasamtökum í Danmörku, Finnlandi, Noregi og Svíþjóð. Markmiðið með samstarfinu er að aðildarfélög deili skoðunum, reynslu og rituðu efni auk þess sem sameiginlegar ákvarðanir og ályktanir auka vægi hverra samtaka heima fyrir. Einnig er haldin ráðstefna annað hvert ár. Finnsku foreldrasamtökin Suomen Vanhempainliitto bættust í hóp samstarfsaðila NOKO í apríl 2019 en fyrir voru finnsku foreldrasamtökin Hem och skola sem eru foreldrasamtök sænskumælandi Finna ásamt foreldrasamtökum hinna Norðurlandanna. Sendinefnd Heimilis og skóla fór á ráðstefnu Noko 2024 í Helsingör í Danmerku þar sem við fengum kynningu á því sem norðalandaþjóðirnar eru gera til að efla foreldrasamstarf í sínum löndum en þar fjallaði Heimili og skóli um Farsældarsáttmálann og hvernig við höfum nýtt hann til að skapa samtöðu meðal foreldra. Þetta var einstaklega lærdómsrík ferð og magnað að sjá hversu öflugt samstarfið er á norðurlöndum

7.2. NABO - NORRÆNT SAMSTARF GEGN EINELTI

Árið 2018 hófst formlega norrænt samstarf gegn einelti en FRIENDS International Center Against Bullying í Svíþjóð (Stiftelsen Friends) hafði í nokkurn tíma verið í sambandi við ýmsa hagsmunaaðila á Norðurlöndunum í því augnamiði að skapa sameiginlegar vettvang til að deila þekkingu og vinna gegn einelti. Heimili og skóli hefur verið virkur þátttakandi í starfinu og m.a. sótt fundi og ráðstefnu World Anti-Bullying Forum sem haldin er annað hvert ár.

7.3. SAMSTARFSVERKEFNI - PÓLLAND

Heimili og skóli er aðili að verkefni styrktu af EEA (Evrópska efnahagssvæðið), verkefninu er stýrt af samtökum í Póllandi, House of skills, Empowering Children Foundation og Polish Safer Internet Centre. Undirbúningur fyrir verkefnið hófst síðla árs 2021 en formlega fór það af stað í upphafi árs 2022 og lauk í lok árs 2023. Markmið verkefnisins er að útbúa kennsluefni, greiningartæki og gagnvirkt efni til að bregðast við og koma í veg fyrir andlega erfiðleika og félagslega vanvirkni hjá börnum og ungmennum sem rekja má til neikvæðrar tölvu/netnotkunar. Verkefnið m.v. tvo aldurshópa 6-10 ára og 11-15 ára. Efninu verður dreift til aðila er koma að velferð barna með ólíkum hætti. Í Póllandi er markmiðið að efnið nái til um 600 barna og 960 foreldra auk þess sem um 200.000 kennarar fái efnið og má ætla að a.m.k. 10.000 kennarar í Póllandi komi til með að nýta sér efnið með markvissum hætti. Með sama hætti verður unnið að dreifingu hér á landi og í samstarfi við hagaðila. Verkefninu lauk formlega árið 2024 og létu samfstarfsaðilarnir vel af árangrinum sem samstarfið náði fram.

FARSÆLDARSÁTTMÁLINN KYNNTUR Á PÓLSKRI KENNARARÁÐSTEFNU.

VIÐAUKI: LÖG HEIMILIS OG SKÓLA - LANDSSAMTAKA FORELDRA

Nafn og aðsetur

1. gr. Samtökin heita Heimili og skóli, landssamtök foreldra. Félagið starfar samkvæmt lögum nr.110/2021 um félög til almannaheilla.

Tilgangur, markmið og leiðir

2.gr. Hlutverk samtakanna er að efla foreldra í uppeldishlutverki sínu og veita þeim stuðning og hvatningu til virkrar þátttöku í skólasamfélaginu. Markmiðum sínum hyggjast samtökin ná með því meðal annars:

- að beita sér fyrir því að sjónarmið foreldra og barna séu virt þegar reglur eru settar og ákvarðanir teknar sem varða skóla-, uppeldis- og fjölskyldumál og að foreldrar sem slíkir eigi fulltrúa hvarvetna þar sem um þau mál er fjallað,
- að stuðla að og sjá um ein og/eða í samvinnu við aðra fræðslu-, ráðgjafar-, útgáfu og rannsóknarstarfsemi sem stuðlar að auknum áhuga, ábyrgð og áhrifum foreldra á skóla-, uppeldis- og fjölskyldumálum,
- að byggja upp og treysta samstarf og tengsl heimila og skóla svo og foreldra innbyrðis,
- að stuðla að umbótum á sviði skóla-, uppeldis- og fjölskyldumála og vekja athygli á því sem vel er gert, m.a. með því að veita viðurkenningar fyrir góð störf,
- að hafa samstarf við önnur samtök og félög innanlands og utan sem starfa í sama eða sambærilegum tilgangi

Aðild

3. gr. Fullgildir félagar að samtökunum eru þeir einstaklingar og aðal- og varafulltrúar hvers svæðaráðs í fulltrúaráðinu sem greiða félagsgjald. Foreldrafélög, foreldraráð, skólar og aðrir geta einnig óskað eftir aðild að samtökunum en hafa ekki atkvæðisrétt á aðalfundi.

Stjórnskipulag

4.gr. Samtökin eru óháð stjórnvöldum, trúfélögum og stjórnmálaflokkum. Aðalfundur fer með æðsta vald í málefnum samtakanna. Hann skal halda árlega á tímabilinu 1. mars til 31. maí. Fundurinn skal auglýstur með 10 daga fyrirvara á heimasíðu samtakanna og samfélagsmiðlum þeirra.

Aðalfundur er löglegur ef löglega er til hans boðað. Rétt til setu og atkvæðis á aðalfundi samtakanna eiga allir aðilar sem hafa staðið skil á félagsgjaldi yfirstandandi fjárhagsárs skv. 3. gr. Einfaldur meirihluti atkvæða ræður úrslitum í atkvæðagreiðslu, nema um breytingar á lögum þessum, sbr. 9. gr.

Dagskrá aðalfundar skal vera:

a) Kosning fundarstjóra og fundarritara
b) Skýrsla stjórnar um störf og starfsemi samtakanna lögð fram til umræðu og samþykktar
c) Endurskoðaðir ársreikningar lagðir fram
d) Kosning í stjórn samtakanna
e) Kosning tveggja skoðunarmanna og tveggja til vara
f) Önnur mál

Heimilt er að breyta röð dagskrárliða á aðalfundi.

Stjórn

5. gr. Stjórn samtakanna skipa sjö einstaklingar þar með talinn formaður auk eins varamanns. Annað hvert ár eru á aðalfundi kosnir þrír stjórnarmenn til tveggja ára í senn og tveir hitt árið. Það ár kýs fulltrúaráð samtakanna einn stjórnarmann til tveggja ára. Formaður skal kosinn sérstaklega en aðrir stjórnarmenn í einu lagi. Ár hvert skal kjósa einn varamenn til eins árs. Stjórn skiptir með sér verkum á fyrsta fundi eftir aðalfund og kýs varaformann og ritara.
Kjörgengir til stjórnarkjörs eru þeir sem eru félagar í samtökunum þegar kosning fer fram. Formaður skal ekki sitja lengur en tvö kjörtímabil í senn eða fjögur ár. Í umboði aðalfundar er hlutverk stjórnar að sjá til þess að samtökunum sé stýrt í samræmi við þessi lög, marka stefnu samtakanna, hafa eftirlit með rekstri þeirra og annast ráðningu framkvæmdastjóra. Stjórn kemur saman eigi sjaldnar en sex sinnum á ári og oftar ef þurfa þykir. Stjórn skal halda gerðabók þar sem bókuð eru öll mál sem tekin eru fyrir og afgreiðsla þeirra.

6.gr. Stjórn ræður framkvæmdastjóra samtakanna. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur samtakanna, skrifstofu þeirra og önnur þau verkefni sem stjórn felur honum.

7.gr. Svæðasamtök foreldra tilnefna fulltrúa þeirra svæðasamtaka foreldra, foreldrafélaga og foreldraráða sem eru félagar að samtökunum, til setu í fulltrúaráði samtakanna. Samtökin halda fund með fulltrúaráði að lágmarki tvisvar á ári. Fulltrúaráð er vettvangur foreldra og Heimilis og skóla til samráðs og samvinnu. Fulltrúaráð fjallar um eflingu foreldrastarfs, skólastefnu yfirvalda og velferð skólabarna. Þannig leitast landssamtökin við að efla tengsl við aðildarfélög víða um land og auka samskipti foreldra sín á milli og við stjórn samtakanna með það að markmiði að hvetja til virkari þátttöku foreldra í starfseminni.

Fjármál

8 gr. Tekjur samtakanna eru:
1. Félagsgjöld.
2. Styrkir.
3. Önnur fjáröflun.

Reikningstímabil og fjárhagsár samtakanna er frá 1. janúar til 31. desember ár hvert. Reikningar félagsins skulu fullgerðir svo fljótt sem unnt er og liggi frammi einni viku fyrir aðalfund til athugunar fyrir félagsmenn. Reikningar skulu endurskoðaðir af löggiltum endurskoðanda samkvæmt ákvörðun stjórnar, ásamt því að verra kannaðir af kjörnum skoðunarmönnum.
Stjórn samtakanna ákveður upphæð félagsgjalds. Samtökunum er heimilt að taka við styrkjum frá opinberum aðilum og öðrum sem vilja styðja þau.

Lagabreytingar

9. gr. Lögum þessum má aðeins breyta á aðalfundi samtakanna enda fái breytingartillaga 2/3 hluta greiddra atkvæða. Tillögur að breytingum þurfa að berast stjórn samtakanna ekki síðar en 10 dögum fyrir auglýstan aðalfund. Tillögur til breytinga á lögum þessum, sem stjórn samtakanna hyggst leggja fram, skal kynna um leið og boðað er til aðalfundar.
10. gr.Þar sem ákvæði þessara samþykkta segja ekki til um hvernig með skuli farið skal hlíta ákvæðum laga nr. 110/2021 umfélög til almannaheilla, svo og öðrum lagaákvæðum er við geta átt.
Lög með breytingum frá aðalfundi haldin þann 25. maí 2022.